

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

**Upravni odbor Kalanovega sklada pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije
na osnovi veljavnega pravilnika Kalanovega sklada razpisuje**

NATEČAJ ZA NAGRADE KALANOVEGA SKLADA

1. Nagrade Kalanovega sklada prejmejo avtorji za tista strokovna in znanstvena objavljena dela, ki pomembno prispevajo k oblikovanju bibliotekarske in informacijske znanosti.
2. Za nagrade Kalanovega sklada lahko kandidirajo dela, ki so bila objavljena v obdobju med 15. 7. 2023 in 15. 7. 2026 in ki so po svoji naravi:
 - Samostojna strokovna ali znanstvena dela in prispevki, ki so bili objavljeni v slovenskem ali tujem strokovnem oz. znanstvenem tisku ter obravnavajo temo **Vloga knjižnic v odprti znanosti**.

Odrpta znanost se je v zadnjih letih uveljavila kot temeljni okvir sodobnega raziskovalnega ekosistema, ki spodbuja transparentnost, dostopnost, ponovljivost in sodelovanje v znanosti. Prehod na odprte prakse – od odprtega dostopa do publikacij, do upravljanja raziskovalnih podatkov in razvoja odprtih raziskovalnih infrastruktur – zahteva celovite spremembe v načinu delovanja raziskovalnih institucij. Knjižnice so v tem procesu postale ključne partnerke, saj s svojim strokovnim znanjem, infrastrukturno podporo in poslanstvom omogočanja dostopa do znanja bistveno prispevajo k uresničevanju načel odprte znanosti.

Knjižnicam je prinesla nove naloge: podpora odprtemu objavljanju, upravljanje raziskovalnih podatkov, razvoj institucionalnih repozitorijev, svetovanje o avtorskih pravicah in licencah, s tem pa se knjižnice vse bolj premikajo iz tradicionalne vloge skrbnic zbirk v vlogo aktivnih soustvarjalk raziskovalnega procesa in ter prevzemajo vlogo posrednic med zakonodajnimi zahtevami, raziskovalnimi praksami in tehnološkimi rešitvami.

Bibliotekarska stroka zato potrebuje poglobljen teoretski in praktični uvid v spreminjajočo se vlogo knjižnic v ekosistemu odprte znanosti. Raziskovalna in strokovna pozornost bi lahko bila usmerjena v vprašanja, kot so: razvoj podpornih storitev za odprto objavlanje in upravljanje raziskovalnih podatkov; izzivi avtorskih pravic in licenciranja v odprtem dostopu; kompetence knjižničarjev za delo v raziskovalnem okolju; vloga knjižnic pri zagotavljanju transparentnosti, ponovljivosti in etičnosti raziskav; ter vpliv nacionalnih politik in zakonodaje na organizacijo knjižničnih storitev.

- Druga samostojna strokovna ali znanstvena dela in prispevki, ki so bili objavljeni v slovenskem ali tujem strokovnem oz. znanstvenem tisku.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

3. Strokovna in znanstvena dela, ki kandidirajo za nagrado Kalanovega sklada, lahko Upravnemu odboru Kalanovega sklada predložijo posamezna bibliotekarska društva, njihovi člani ali člani Upravnega ali Strokovnega odbora Zveze, lahko pa jih predlagajo tudi člani Upravnega odbora Kalanovega sklada sami.
4. Predlagatelj mora predložiti Upravnemu odboru Kalanovega sklada predlagano strokovno ali znanstveno delo s kratko obrazložitvijo predloga.
5. Predlogi za nagrade Kalanovega sklada morajo biti predloženi Upravnemu odboru Kalanovega sklada najkasneje do 1. 8. 2026.
6. Predloge za nagrade morajo predlagatelji predložiti pisno na naslov:

Kalanov sklad
Zveza bibliotekarskih društev Slovenije
Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Upravni odbor Kalanovega sklada si pridržuje pravico, da nagrade ne podeli, če predložena dela po njegovi presoji ne ustrezajo razpisanim pogojem.

Upravni odbor Kalanovega sklada
za dr. Maja Peteh